

Załącznik
do uchwały nr XV/594/2025
Rady Miasta Stołecznego Warszawy
z 20 lutego 2025 r.

**Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie
m.st. Warszawy w 2025 roku**

„Zwierzę, jako istota żyjąca, zdolna do odczuwania cierpienia, nie jest rzeczą. Człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę i opiekę.” (art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt).

§ 1

Wprowadzenie

1. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie m.st. Warszawy w 2025 roku, zwany w dalszej części Programem, został przygotowany zgodnie z art. 11a ust. 1 i 2 ustawy o ochronie zwierząt.
2. Program jest dokumentem zawierającym kluczowe zadania dotyczące opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz przeciwdziałania zjawisku bezdomności zwierząt.
3. Program określa:
 - 1) cel Programu;
 - 2) koordynatora Programu;
 - 3) realizatorów poszczególnych zadań;
 - 4) zadania planowane do realizacji w 2025 roku;
 - 5) sposób realizacji zadań;
 - 6) wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu oraz sposoby wydatkowania tych środków.
4. Bezdomność zwierząt jest zjawiskiem społecznym, którego głównymi przyczynami są:
 - 1) niekontrolowane rozmnażanie zwierząt;
 - 2) porzucanie zwierząt przez właścicieli;
 - 3) niewystarczająca edukacja i wiedza społeczeństwa w zakresie metod zapobiegania bezdomności ze szczególnym uwzględnieniem sterylizacji i kastracji oraz elektronicznego znakowania zwierząt;
 - 4) ucieczki zwierząt;
 - 5) łatwość pozyskiwania zwierząt;
 - 6) panujące mody na dane rasy zwierząt.
5. Sterylizacja i kastracja zwierząt to zabieg mający na celu pozbawienie zwierząt możliwości rozmnażania się. Stanowi on najskuteczniejszą metodę zapobiegania ich niekontrolowanej rozrodczości. W ramach przeciwdziałania bezdomności zwierząt odbywa się:

- 1) akcja kastracji psów i kotów właścicielskich;
 - 2) sterylizacja, kastracja bezdomnych psów i kotów, które trafią pod opiekę schroniska;
 - 3) kastracja bezdomnych psów i kotów oraz kotów wolno żyjących, które dostarczane są przez Straż Miejską, mieszkańców, organizacje społeczne do zakładów leczniczych dla zwierząt, z którymi m.st. Warszawa ma zawarte umowy;
 - 4) zlecanie organizacjom społecznym zadań publicznych w zakresie ochrony zwierząt, w ramach których odbywa się kastracja bezdomnych psów i kotów oraz kotów wolno żyjących.
6. Elektroniczne znakowanie (czipowanie) jest jedną z głównych metod zapobiegania bezdomności zwierząt, umożliwiającą szybką identyfikację właścicieli. W ramach przeciwdziałania bezdomności zwierząt odbywa się:
- 1) czipowanie psów i kotów właścicielskich, organizowane w ramach bezpłatnej akcji. Dane o zaczipowanym zwierzęciu wprowadzane są do Międzynarodowej Bazy Danych Safe Animal zrzeszonej w European Pet Network, co pozwala na szybkie odnajdywanie właścicieli zagubionych zwierząt;
 - 2) czipowanie bezdomnych zwierząt, w szczególności psów i kotów, trafiających pod opiekę Schroniska;
 - 3) czipowanie zwierząt bezdomnych będących pod opieką organizacji społecznych;
 - 4) czipowanie kotów wolno żyjących, które są odławiane przez Straż Miejską, społecznych opiekunów oraz organizacje społeczne. Działanie to ma na celu kontrolę wydatkowania środków publicznych przeznaczonych na leczenie tych zwierząt.
7. Ilekroć w Programie jest mowa o:
- 1) **adopcji** – należy przez to rozumieć nabycie zwierzęcia od Schroniska lub organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt;
 - 2) **Biurze Ochrony Środowiska** – należy przez to rozumieć Biuro Ochrony Środowiska Urzędu m.st. Warszawy, komórkę organizacyjną Urzędu m.st. Warszawy;
 - 3) **Dzielnicach** – należy przez to rozumieć jednostki pomocnicze m.st. Warszawy wymienione w art. 14 ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1817);
 - 4) **humanitarnym traktowaniu zwierząt** – należy przez to rozumieć traktowanie uwzględniające potrzeby zwierzęcia i zapewniające mu opiekę i ochronę;
 - 5) **kastracji** – należy przez to rozumieć zabieg chirurgiczny polegający na usunięciu gruczołów płciowych (jajników u samic, jąder u samców), przy czym w przypadku samic rozróżnia się owariohisterektomię – zabieg usunięcia jajników i macicy lub ovariectomię – zabieg usunięcia jajników. Kastracja pozbawia zwierzę produkcji hormonów płciowych i powoduje nieodwracalną bezpłodność;
 - 6) **kotach wolno żyjących** - należy przez to rozumieć zwierzęta z gatunku kot domowy (*Felis domesticus*, *Felis silvestris catus*), urodzone lub żyjące na wolności, w stanie dzikim, w otoczeniu człowieka;
 - 7) **organizacjach społecznych** – należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności

- pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, 1761 i 1940), których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działające na terenie m.st. Warszawy;
- 8) **Prezydencie** – należy przez to rozumieć Prezydenta m.st. Warszawy;
 - 9) **Programie** – należy przez to rozumieć program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie m.st. Warszawy w 2025 roku;
 - 10) **Schronisku** – należy przez to rozumieć Schronisko na Paluchu im. Jana Lityńskiego z siedzibą w Warszawie przy ul. Paluch 2, jednostkę budżetową m.st. Warszawy;
 - 11) **społecznym opiekunie** – należy przez to rozumieć osobę, która ochotniczo i bez wynagrodzenia sprawuje opiekę nad kotami wolno żyjącymi na terenie m.st. Warszawy; zarejestrowaną w Urzędzie Dzielnicy właściwym ze względu na miejsce bytowania kotów i aktualizującą dane dotyczące liczby kotów wolno żyjących w I kwartale każdego roku;
 - 12) **sterylizacji** – należy przez to rozumieć zabieg chirurgiczny dający efekt pozbawienia płodności poprzez naruszenie ciągłości struktur układu rozrodczego zwierzęcia bez usuwania gruczołów płciowych. Sterylizacja nie pozbawia zwierzęcia produkcji hormonów płciowych;
 - 13) **Straży Miejskiej** – należy przez to rozumieć Straż Miejską m.st. Warszawy, jednostkę organizacyjną i budżetową m.st. Warszawy;
 - 14) **Urzędzie** – należy przez to rozumieć Urząd m.st. Warszawy, jednostkę organizacyjną, przy pomocy której Prezydent m.st. Warszawy wykonuje zadania;
 - 15) **ustawie** – jeżeli nie wskazano inaczej, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580);
 - 16) **Wydziale Ochrony Środowiska** – należy przez to rozumieć Wydział Ochrony Środowiska w dzielnicy, komórkę organizacyjną urzędu Dzielnicy;
 - 17) **zwierzętach bezdomnych** – należy przez to rozumieć zwierzęta, o których mowa w art. 4 pkt 16 ustawy;
 - 18) **zwierzętach domowych** – należy przez to rozumieć zwierzęta, o których mowa w art. 4 pkt 17 ustawy;
 - 19) **zwierzętach gospodarskich** – należy przez to rozumieć zwierzęta, o których mowa w art. 4 pkt 18 ustawy.
8. Opiekę nad zwierzętami bezdomnymi z terenu m.st. Warszawy zapewniają:
 - 1) Schronisko;
 - 2) Organizacje społeczne;
 - 3) Biuro Ochrony Środowiska w ramach umowy zawieranej z zakładem leczniczym dla zwierząt na zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych i innych zdarzeń losowych z udziałem zwierząt bezdomnych z terenu m.st. Warszawy a w przypadku zwierząt gospodarskich w ramach umowy ze Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie;
 - 4) Dzielnice w ramach umów zawieranych z zakładami leczniczymi dla zwierząt na opiekę weterynaryjną nad zwierzętami bezdomnymi.
 9. Koty wolno żyjące nie są zwierzętami bezdomnymi w rozumieniu ustawy i dlatego nie należy ich wyłapywać ani wywozić. Wyjątek stanowi odławianie kotów w sytuacji określonej w art.

11 ust. 3 ustawy, a także w celu wykonania zabiegu kastracji, szczepienia przeciwko wściekliznie lub przeprowadzenia leczenia w zakładzie leczniczym dla zwierząt.

Zgodnie z art. 11a ust. 2 pkt 2 ustawy gmina obejmuje opieką koty wolno żyjące, w tym zwierzęta chore, ranne, które uległy wypadkom lub innym zdarzeniom losowym, wymagające interwencji, jak również zgłoszone przez społecznych opiekunów celem odłowienia i przetransportowania do lecznicy weterynaryjnej, bądź miejsca bytowania (w przypadku braku takiej możliwości przez społecznego opiekuna), a także mioty porzucone przez matkę, czy zagrożone utratą zdrowia i życia.

Koty bytują głównie w piwnicach budynków mieszkalnych, jak również na terenach ogrodów działkowych, czy cmentarzach a ich obecność zapobiega rozprzestrzenianiu się myszy i szczurów. Podczas kastracji zwierzęta te są znakowane poprzez poziome, niewielkie odcięcie górnej krawędzi małżowiny usznej.

Po zabiegach lub wyleczeniu, a także szczepieniu przeciwko wściekliznie i zaczipowaniu zwierzęta te wypuszczane są na wolność w miejscu dotychczasowego bytowania.

W przypadku kotów wolno żyjących, które nie mogą bezpiecznie, samodzielnie funkcjonować w środowisku (np. utrata kończyny, choroba zakaźna), podejmowane są działania w celu zapewnienia im dożywotniej opieki. Dopuszcza się przekazanie kotów wolno żyjących, które nie mogą powrócić do środowiska, pod opiekę organizacji społecznych.

Zgodnie z ustawową definicją humanitarnego traktowania zwierząt oraz obowiązującymi standardami, zawartymi w stanowisku nr 54 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 5 listopada 2009 r. w sprawie kotów wolno żyjących na terenie m.st. Warszawy i uchwale z dnia 8 października 2009 r. Komisji Dialogu Społecznego ds. Ochrony Zwierząt w sprawie bytowania kotów wolno żyjących na terenie m.st. Warszawy, zwierzętom tym należy stwarzać warunki do bytowania w miejscach ich dotychczasowego schronienia. Domki dla kotów wolno żyjących ustawia się jedynie dla tych zwierząt, które nie miały i nie mają schronienia w pomieszczeniach piwnicznych. Prezydent m.st. Warszawy w apelu z dnia 11 grudnia 2018 r. o pomoc kotom wolno żyjącym zwraca się do zarządców budynków, administratorów nieruchomości i wszystkich warszawiaków o pomoc tym zwierzętom. W celu kontroli populacji kotów wolno żyjących, w tym jej zdrowotności, Urząd m.st. Warszawy finansuje zabiegi kastracji, leczenie, szczepienie przeciwko wściekliznie oraz czipowanie tych zwierząt. Koty dostarczane są do zakładów leczniczych dla zwierząt przez społecznych opiekunów, wolontariuszy/przedstawicieli organizacji społecznych działających na terenie m.st. Warszawy oraz Straż Miejską m.st. Warszawy.

§ 2

Cel Programu

Celem Programu jest opieka nad zwierzętami bezdomnymi (domowymi i gospodarskimi) i kotami wolno żyjącymi, zapewnienie opieki weterynaryjnej kotom wolno żyjącym oraz innym zwierzętom poszkodowanym w wypadkach drogowych z terenu m.st. Warszawy, a także zapobieganie bezdomności zwierząt.

§ 3

Zadania w ramach Programu

1. W ramach Programu realizowane są następujące zadania:
 - 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w Schronisku;
 - 2) obowiązkowa sterylizacja albo kastracja zwierząt, którym opiekę zapewnia Schronisko lub obowiązkowa kastracja zwierząt, którym opiekę zapewnia organizacja społeczna;
 - 3) elektroniczne znakowanie (czipowanie) zwierząt bezdomnych, którym opiekę zapewnia Schronisko lub organizacja społeczna;
 - 4) odławianie bezdomnych zwierząt;
 - 5) opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich kastracja, leczenie, szczepienie przeciwko wściekliznie, czipowanie oraz dokarmianie;
 - 6) kastracja psów i kotów właścicielskich przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają;
 - 7) elektroniczne znakowanie (czipowanie) psów i kotów właścicielskich;
 - 8) poszukiwanie właścicieli dla zwierząt bezdomnych;
 - 9) usypianie ślepych miotów;
 - 10) zapewnienie miejsca dla zwierząt gospodarskich;
 - 11) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.
2. Integralną częścią zadań wskazanych w ust. 1 są działania informacyjno-promocyjne kierowane do mieszkańców m.st. Warszawy.

§ 4

Koordynatorzy i Wykonawcy Programu

1. Koordynatorem Programu jest Prezydent, który działa za pośrednictwem Biura Ochrony Środowiska.
2. Realizatorami Programu są:
 - 1) Prezydent, który działa za pośrednictwem Biura Ochrony Środowiska;
 - 2) Burmistrzowie Dzielnic, którzy działają za pośrednictwem właściwych Wydziałów Ochrony Środowiska;
 - 3) Schronisko;
 - 4) Straż Miejska;
 - 5) Ośrodek Rehabilitacji Ptaków Chronionych pn. „Ptasi Azyl”, prowadzony przez Miejski Ogród Zoologiczny im. Antoniny i Jana Żabińskich w Warszawie przy ul. Ratuszowej 1/3;
 - 6) Ośrodek Rehabilitacji Zwierząt w Warszawie, prowadzony przez Lasy Miejskie – Warszawa przy ul. Korkowej 170A;
 - 7) Społeczni opiekunowie;
 - 8) Organizacje społeczne.

§ 5

Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w Schronisku

Schronisko przyjmuje bezdomne zwierzęta domowe z terenu m.st. Warszawy i zapewnia im miejsce oraz opiekę zgodnie ze swoim statutem.

§ 6

Sterylizacja, kastracja zwierząt domowych (bezdomnych i właścicielskich)

Działania dotyczące kastracji i sterylizacji zwierząt domowych, w szczególności psów i kotów, podejmują:

- 1) **Schronisko** poprzez obowiązkową sterylizację i kastrację zwierząt bezdomnych przyjętych do Schroniska, z wyjątkiem zwierząt u których istnieją przeciwwskazania do wykonania tych zabiegów z uwagi na stan zdrowia, zaburzenia behawioralne lub wiek;
- 2) **Organizacje społeczne** poprzez realizację zadań publicznych obejmujących zabiegi kastracji zwierząt bezdomnych z terenu m.st. Warszawy;
- 3) **Biuro Ochrony Środowiska** poprzez:
 - a) prowadzenie akcji kastracji psów i kotów, których właściciele zamieszkują na terenie m.st. Warszawy i posiadają „Kartę Warszawiaka” lub „Kartę Młodego Warszawiaka” (dot. osób pełnoletnich), na poniższych zasadach:
 - zawiera umowy o wykonywanie zabiegów kastracji. Wykonawca, przed wykonaniem zabiegu kastracji, przedkłada właścicielowi zwierzęcia do podpisania „Wniosek właściciela o wykonanie zabiegu kastracji psa/kota na koszt m.st. Warszawy” wraz z klauzulą wyrażenia zgody przez właściciela psa/kota na przetwarzanie danych osobowych dla potrzeb wynikających z realizacji Programu. Wymaga się zweryfikowania przez wykonawcę faktu elektronicznego oznakowania psa/kota, sprawdzenia w aplikacji ważności e-hologramu „Karty Warszawiaka” lub „Karty Młodego Warszawiaka” (dot. osób pełnoletnich) właściciela zwierzęcia, a w przypadku psów dodatkowo wymaga się posiadania przez właściciela dowodu aktualnego szczepienia zwierzęcia przeciwko wściekliźnie,
 - finansuje koszty zabiegów kastracji, w liczbie maksymalnie 2 zwierząt rocznie w odniesieniu do jednego właściciela,
 - dokonuje zapłaty za wykonane usługi bezpośrednio na konto wykonawcy, zgodnie z warunkami zawartej z nim umowy, na podstawie dokumentów zawierających: fakturę/rachunek wystawiony przez wykonawcę oraz formularz wskazany w tiret pierwszym,
 - b) zlecanie usług kastracji zwierząt bezdomnych, na podstawie umowy z zakładem leczniczym dla zwierząt na zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych i innych zdarzeń losowych z udziałem zwierząt bezdomnych z terenu m.st. Warszawy.

§ 7

Elektroniczne znakowanie (czipowanie) zwierząt bezdomnych i właścicielskich

Działania w zakresie elektronicznego znakowania (czipowania) zwierząt podejmują:

- 1) **Schronisko** poprzez:
 - a) czipowanie bezdomnych zwierząt przyjmowanych do Schroniska, w szczególności psów i kotów,
 - b) prowadzenie, w ramach zewnętrznych akcji promocyjnych, bezpłatnego czipowania psów i kotów, których właściciele zamieszkują na terenie m.st. Warszawy. Pracownicy Schroniska przedkładają właścicielowi zwierzęcia do wypełnienia formularz pn. „Wniosek właściciela o wykonanie zabiegu elektronicznego oznakowania psa/kota na koszt m.st. Warszawy” wraz z klauzulą wyrażenia zgody przez właściciela psa/kota na przetwarzanie danych osobowych dla potrzeb wynikających z realizacji Programu. W przypadku psów, dodatkowo weryfikuje się posiadanie przez właściciela dowodu aktualnego szczepienia zwierzęcia przeciwko wściekliznie,
 - c) bieżące wprowadzanie danych o zaczipowanych zwierzętach do Międzynarodowej Bazy Danych SAFE-ANIMAL, zrzeszonej w European Pet Network;
- 2) **Biuro Ochrony Środowiska** poprzez:
 - a) prowadzenie akcji bezpłatnego czipowania psów i kotów, których właściciele zamieszkują na terenie m.st. Warszawy oraz bezdomnych psów i kotów z terenu m.st. Warszawy, będących pod opieką organizacji społecznych, na poniższych zasadach:
 - zawiera umowy o wykonywanie usług elektronicznego znakowania psów i kotów (czipowania). Wykonawca, przed wykonaniem usługi czipowania, przedkłada właścicielowi zwierzęcia do wypełnienia formularz pn. „Wniosek właściciela/organizacji pozarządowej/innego podmiotu o wykonanie zabiegu elektronicznego oznakowania psa/kota na koszt m.st. Warszawy” wraz z klauzulą wyrażenia zgody przez właściciela psa/kota na przetwarzanie danych osobowych dla potrzeb wynikających z realizacji Programu. W przypadku psów dodatkowo wymaga się zweryfikowania przez wykonawcę faktu posiadania przez właściciela dowodu aktualnego szczepienia zwierzęcia przeciwko wściekliznie,
 - dokonuje zapłaty za wykonane usługi bezpośrednio na konto wykonawcy, zgodnie z warunkami zawartej z nim umowy, na podstawie dokumentów zawierających: fakturę/rachunek wystawiony przez wykonawcę oraz formularz, o którym mowa w tiret pierwszym,
 - b) nadzór nad wprowadzaniem danych do bazy SAFE-ANIMAL przez wykonawcę, z którym Biuro Ochrony Środowiska podpisało umowy,
 - c) zlecanie usług czipowania zwierząt bezdomnych, na podstawie umowy z zakładem leczniczym dla zwierząt na zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych i innych zdarzeń losowych z udziałem zwierząt bezdomnych z terenu m.st. Warszawy;

- 3) **Organizacje społeczne** poprzez czipowanie zwierząt bezdomnych trafiających pod opiekę organizacji w ramach zawartych umów na realizację zadań w zakresie ochrony zwierząt.

§ 8

Odławianie bezdomnych zwierząt

1. Odławianie ma charakter stały i podlegają mu zwierzęta bezdomne.
2. Odławianie bezdomnych zwierząt z terenu m.st. Warszawy realizują:
 - 1) **Straż Miejska** poprzez Referat ds. Ekologicznych, w ramach którego działają patrole specjalistyczne, tzw. Eko-Patrole. Zwierzęta bezdomne odławiane są w związku ze zgłoszeniami mieszkańców, jednostek lub instytucji, a także organizacji społecznych i podczas działań własnych Straży Miejskiej. Odławianie zwierząt, o których mowa w ust. 1 Straż Miejska prowadzi za pomocą specjalistycznego sprzętu.

Na podstawie „Porozumienia w sprawie powierzenia przetwarzania danych osobowych” zawartego 26 września 2018 r. pomiędzy Strażą Miejską a Miastem Stołecznym Warszawą, odłowione bezdomne, domowe zwierzę jest sprawdzane pod kątem oznakowania elektronicznego i na podstawie danych zawartych w systemie SAFE-ANIMAL, Straż Miejska podejmuje próbę kontaktu z jego właścicielem, celem przekazania zwierzęcia. W przypadku braku kontaktu z właścicielem, zwierzę zostaje przewiezione do Schroniska;
 - 2) **Organizacje społeczne**, posiadające niezbędne doświadczenie oraz sprzęt służący do odławiania zwierząt, które po sprawdzeniu adresatki lub numeru czipa podejmują próbę kontaktu z właścicielem zwierzęcia.

§ 9

Opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich kastracje, leczenie, szczepienie przeciwko wściekliźnie, czipowanie oraz dokarmianie

Opiekę nad wolno żyjącymi kotami realizują:

- 1) **Biuro Ochrony Środowiska** poprzez:
 - a) zakup karmy dla kotów wolno żyjących z terenu m.st. Warszawy,
 - b) zlecenie usług kastracji, leczenia, szczepienia przeciwko wściekliźnie i czipowania kotów wolno żyjących, jako uzupełnienie działań Dzielnic, na podstawie umowy zawartej z zakładem leczniczym dla zwierząt na zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych i innych zdarzeń losowych z udziałem kotów wolno żyjących z terenu m.st. Warszawy,
 - c) wspieranie interwencji prowadzonych przez Wydziały Ochrony Środowiska lub organizacje społeczne,
 - d) zlecenie organizacjom społecznym realizacji zadań publicznych z zakresu ochrony zwierząt;
- 2) **Wydziały Ochrony Środowiska** poprzez:

- a) zlecenie usług kastracji, leczenia, szczepienia przeciwko wściekliznie i czipowania kotów wolno żyjących oraz zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem kotów wolno żyjących z terenu m.st. Warszawy, na podstawie umów podpisanych z zakładami leczniczymi dla zwierząt,
- b) gospodarowanie karmą dla kotów wolno żyjących, zakupioną przez Biuro Ochrony Środowiska i przydzielanie jej społecznym opiekunom, którzy zarejestrowani są w Wydziałach Ochrony Środowiska dla Dzielnicy właściwej ze względu na miejsce bytowania kotów,
- c) rejestracja społecznych opiekunów kotów wolno żyjących zgodnie z „Regulaminem rejestracji społecznych opiekunów kotów wolno żyjących w dzielnicach m.st. Warszawy”,
- d) prowadzenie „Bazy społecznych opiekunów kotów wolno żyjących” wraz z szacunkową liczbą kotów, które są pod ich opieką oraz adresami ich bytowania i dokarmiania,
- e) podejmowanie interwencji, w tym z udziałem organizacji społecznych lub Biura Ochrony Środowiska, w sprawach kotów wolno żyjących z terenu danej Dzielnicy,
- f) ewentualny, uzupełniający zakup karmy dla kotów wolno żyjących z terenu danej Dzielnicy i jej wydawanie społecznym opiekunom,
- g) przyjmowanie zgłoszeń od społecznych opiekunów dotyczących potrzeb kastracji i leczenia kotów wolno żyjących oraz pomoc w tym zakresie;

3) Straż Miejska poprzez:

- a) odławianie i transport kotów wolno żyjących w celu udzielenia im pomocy lekarsko-weterynaryjnej – w tym transport powrotny w miejsce wypuszczenia,
- b) transport kotów wolno żyjących odłowionych przez społecznych opiekunów w celu wykonania zabiegów kastracji, w sytuacjach, gdy społeczny opiekun nie ma możliwości samodzielnego transportu kota,
- c) realizację zgłoszeń od społecznych opiekunów kotów wolno żyjących o pozostawieniu kociąt bez widocznej opieki kotki, gdy społeczny opiekun nie ma możliwości samodzielnego ich transportu;

4) Organizacje społeczne poprzez:

- a) realizację zadań publicznych zleczanych przez Biuro Ochrony Środowiska w zakresie opieki nad kotami wolno żyjącymi,
- b) podejmowanie interwencji w sprawach kotów wolno żyjących, w tym we współpracy z Wydziałem Ochrony Środowiska lub Biurem Ochrony Środowiska;

5) Społeczni opiekunowie poprzez:

- a) dokarmianie kotów wolno żyjących, które są pod ich opieką,
- b) odławianie kotów wolno żyjących będących pod ich opieką oraz ich dostarczenie do zakładu leczniczego dla zwierząt, z którym Urząd Dzielnicy ma podpisaną umowę na opiekę nad kotami wolno żyjącymi, celem wykonania zabiegu kastracji, szczepienia przeciwko wściekliznie i czipowania oraz ewentualnego leczenia,
- c) zgłaszanie do Wydziału Ochrony Środowiska właściwego ze względu na miejsce bytowania kotów lub do organizacji społecznych, informacji o potrzebie kastracji

- i leczenia kotów wolno żyjących, w przypadku, kiedy społeczny opiekun nie może samodzielnie podjąć się działań wskazanych w lit. b),
- d) zgłaszanie do Wydziału Ochrony Środowiska właściwego ze względu na miejsce bytowania kotów lub do organizacji społecznych, informacji związanych z miejscami bytowania kotów, poprawą warunków ich bytowania czy potrzebie podjęcia interwencji w sprawach kotów wolno żyjących,
 - e) weryfikację miejsc, w których pojawiły się kocięta bez widocznej opieki kotki. Jeżeli społeczny opiekun oceni, że kocięta pozostawione są bez opieki a nie ma możliwości ich samodzielnego odłowienia, zgłasza interwencję do Straży Miejskiej w celu odłowienia i transportu kociąt.

§ 10

Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt

Poszukiwanie dotychczasowych lub nowych właścicieli dla zwierząt bezdomnych realizują:

- 1) **Straż Miejska** poprzez kontakt z właścicielem odłowionego zwierzęcia, w przypadku, gdy zwierzę jest zaczipowane i zarejestrowane w bazie SAFE-ANIMAL;
- 2) **Schronisko** poprzez:
 - a) kontakt z właścicielem dostarczonego zwierzęcia, w przypadku, gdy zwierzę jest zaczipowane i zarejestrowane w bazie SAFE-ANIMAL,
 - b) prowadzenie, dostępnej dla wszystkich mieszkańców, internetowej bazy zwierząt przyjętych do Schroniska, zawierającej zdjęcie oraz możliwie dokładny opis zwierzęcia ułatwiający jego identyfikację przez właściciela,
 - c) prowadzenie działań promujących adopcje i zmierzających do pozyskania nowych właścicieli oraz oddawania do adopcji bezdomnych zwierząt osobom zainteresowanym i zdolnym zapewnić im odpowiednie warunki,
 - d) prowadzenie punktu edukacyjno-informacyjnego Ochota na kota,
 - e) prowadzenie, dostępnego dla mieszkańców, rejestru danych oznakowanych elektronicznie martwych zwierząt domowych, usuwanych z nieruchomości stanowiących mienie lub pozostających w zarządzie m.st. Warszawy albo stanowiących własność Skarbu Państwa, którymi gospodaruje Prezydent m.st. Warszawy
<https://napaluchu.waw.pl/zwierzeta/rejestr-znalezionych/>;
- 3) **Organizacje społeczne** poprzez prowadzenie akcji adopcyjnych i promocyjnych zwierząt bezdomnych będących pod ich opieką;
- 4) **Biuro Ochrony Środowiska** poprzez poszukiwanie właściciela bezdomnego zwierzęcia gospodarskiego poprzez zamieszczanie na stronie internetowej Schroniska ogłoszenia wraz ze zdjęciem przez okres 10 dni roboczych od daty znalezienia.

§ 11

Usypianie ślepych miotów

Usypianie ślepych miotów, zgodnie z zapisami art. 11a ust. 2 pkt 6 ustawy, realizują lekarze weterynarii zatrudnieni w:

- 1) **Schronisku** – w zakresie usypiania ślepych miotów pochodzących od zwierząt bezdomnych, kotów wolno żyjących oraz psów i kotów właścicielskich. Ślepe mioty przyniesione przez osoby fizyczne zamieszkałe na terenie Warszawy zostaną poddane uśpieniu na koszt Schroniska tylko w przypadku pisemnego zobowiązania się właściciela lub opiekuna zwierzęcia, od którego miot ten pochodzi, do poddania zwierzęcia w terminie wskazanym przez schroniskowego lekarza weterynarii zabiegowi kastracji oraz elektronicznemu oznakowaniu i dostarczeniu do Schroniska zaświadczenia o wykonaniu takiego zabiegu. W przypadku niedostarczenia ww. zaświadczenia m.st. Warszawa obciąży właściciela kosztami uśpienia miotu;
- 2) **zakładach leczniczych dla zwierząt** - w zakresie usypiania ślepych miotów pochodzących od zwierząt bezdomnych i kotów wolno żyjących, na podstawie umów zawartych z Burmistrzami Dzielnic w zakresie opieki weterynaryjnej udzielanej zwierzętom bezdomnym i kotom wolno żyjącym oraz Dyrektorem Biura Ochrony Środowiska na zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych i innych zdarzeń losowych z udziałem zwierząt bezdomnych i kotów wolno żyjących z terenu m.st. Warszawy, na podstawie umowy zawartej z zakładem leczniczym dla zwierząt.

§ 12

Zapewnienie miejsca zwierzętom gospodarskim

Zwierzętom gospodarskim miejsce zapewnia Biuro Ochrony Środowiska na podstawie umowy zawartej ze Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z siedzibą przy ul. Nowoursynowskiej 166, 02-787 Warszawa.

§ 13

Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt

1. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt bezdomnych i kotów wolno żyjących realizują:
 - 1) **Wydział Ochrony Środowiska** na podstawie umów zawartych z zakładami leczniczymi dla zwierząt w zakresie opieki weterynaryjnej, udzielanej zwierzętom bezdomnym i kotom wolno żyjącym z terenu danej Dzielnicy;
 - 2) **Biuro Ochrony Środowiska**, jako uzupełnienie działań Dzielnic, na podstawie umowy zawartej z zakładem leczniczym dla zwierząt na zapewnienie całodobowej opieki

- weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych i innych zdarzeń losowych z udziałem zwierząt bezdomnych i kotów wolno żyjących z terenu m.st. Warszawy;
- 3) **Schronisko** poprzez zapewnienie dyżuru lekarza weterynarii w Schronisku – w zakresie opieki weterynaryjnej, udzielanej zwierzętom bezdomnym i kotom wolno żyjącym z terenu m.st. Warszawy;
 - 4) **organizacje społeczne** w ramach realizacji zadań publicznych zleczanych przez Biuro Ochrony Środowiska w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi i kotami wolno żyjącymi.
2. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem dzikich ptaków i ssaków realizują:
- 1) **Ośrodek Rehabilitacji Ptaków Chronionych pn. „Ptasi Azyl”** – w zakresie ptaków dzikich z terenu m.st. Warszawy;
 - 2) **Ośrodek Rehabilitacji Zwierząt w Warszawie** – w zakresie ssaków dzikich z terenu m.st. Warszawy.

§ 14

Finansowanie Programu

1. Środki finansowe na realizację zadań wynikających z Programu zabezpieczone są w budżetach: Biura Ochrony Środowiska, Dzielnic m.st. Warszawy, Schroniska oraz Straży Miejskiej m.st. Warszawy, zgodnie z tabelą stanowiącą załącznik do Programu.
2. Środki finansowe wydatkowane będą poprzez zlecenie:
 - 1) zadań publicznych wraz z udzielaniem dotacji, zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
 - 2) świadczenia usług i dostaw, zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320).

Załącznik do
Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi
oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie m.st. Warszawy w 2025 roku

**Zadania realizowane przez poszczególne jednostki w ramach Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi
oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie m.st. Warszawy w 2025 roku, z uwzględnieniem środków finansowych**

Lp.	jednostka realizująca	środki finansowe (zł)	zadania
1.	Biuro Ochrony Środowiska	4 604 000,00 zł	▪ prowadzenie akcji elektronicznego znakowania (czipowania) psów i kotów, których właściciele zamieszkują na terenie m.st. Warszawy oraz kotów wolno żyjących ▪ prowadzenie akcji kastracji zwierząt domowych, których właściciele zamieszkują na terenie m.st. Warszawy ▪ zapewnienie miejsca zwierzętom gospodarskim ▪ zakup karmy dla kotów wolno żyjących z terenu m.st. Warszawy ▪ zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych i innych zdarzeń losowych z udziałem zwierząt bezdomnych i kotów wolno żyjących z terenu m.st. Warszawy, jako uzupełnienie działań dzielnic w tym zakresie ▪ zlecanie realizacji zadań publicznych z zakresu ochrony zwierząt organizacjom społecznym – dotacje ▪ usypianie ślepych miotów w ramach zawartej umowy z zakładem leczniczym dla zwierząt na zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych i innych zdarzeń losowych z udziałem zwierząt bezdomnych i kotów wolno żyjących z terenu m.st. Warszawy, jako uzupełnienie działań dzielnic w tym zakresie ▪ działania informacyjno-edukacyjne
2.	Wydział Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Bemowo	110 000,00 zł	▪ sprawowanie opieki nad kotami wolno żyjącymi poprzez kastracje, leczenie, szczepienie przeciwko wściekliźnie i czipowanie ▪ gospodarowanie karmą dla kotów wolno żyjących, zakupioną przez Biuro Ochrony Środowiska i jej przydzielanie społecznym opiekunom, którzy zarejestrowani są w Wydziałach Ochrony Środowiska dla dzielnicy właściwej ze względu na miejsce bytowania kotów
	Wydział Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Białołęka	405 000,00 zł	

Lp.	jednostka realizująca	środki finansowe (zł)	zadania
	Wydział Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Bielany	443 442,00 zł	▪ ewentualny, uzupełniający zakup karmy dla kotów wolno żyjących z terenu danej dzielnicy i jej wydawanie społecznym opiekunom ▪ zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt z terenu danej dzielnicy ▪ usypianie ślepych miotów w ramach zawartych umów z zakładami leczniczymi dla zwierząt (koty wolno żyjące, zwierzęta bezdomne)
	Wydział Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Mokotów	350 000,00 zł	
	Wydział Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Ochota	120 000,00 zł	
	Wydział Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Praga Południe	265 000,00 zł	
	Wydział Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Praga Północ	170 000,00 zł	
	Wydział Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Rembertów	126 000,00 zł	
	Wydział Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Śródmieście	130 000,00 zł	
	Wydział Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Targówek	147 000,00 zł	
	Wydział Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Ursus	35 000,00 zł	
	Wydział Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Ursynów	350 000,00 zł	
	Wydział Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Wawer	119 910,00 zł	
	Wydział Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Wesoła	58 360,00 zł	

Lp.	jednostka realizująca	środki finansowe (zł)	zadania
	Wydział Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Wilanów	50 000,00 zł	
	Wydział Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Włochy	104 000,00 zł	
	Wydział Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Wola	140 000,00 zł	
	Wydział Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Żoliborz	70 000,00 zł	
3.	Schronisko na Paluchu im. Jana Lityńskiego	23 423 260,00 zł	▪ elektroniczne znakowanie (czipowanie) zwierząt, w szczególności psów i kotów ▪ sterylizacje i kastracje zwierząt domowych, bezdomnych przyjętych do Schroniska, z wyjątkiem zwierząt u których istnieją przeciwwskazania do wykonania tych zabiegów, z uwagi na stan zdrowia, zaburzenia behawioralne lub wiek ▪ zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom domowym z terenu m.st. Warszawy ▪ zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w Schronisku ▪ usypianie ślepych miotów pochodzących od zwierząt bezdomnych, kotów wolno żyjących oraz psów i kotów właścicielskich ▪ poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt
4.	Straż Miejska	4 993 800,00 zł	▪ odławianie zwierząt bezdomnych ▪ odławianie i transport kotów wolno żyjących w celu udzielenia im pomocy lekarsko-weterynaryjnej – w tym transport powrotny w miejsce wypuszczenia ▪ transport kotów wolno żyjących odłowionych przez społecznych opiekunów w celu wykonania zabiegów kastracji, w sytuacjach, gdy społeczny opiekun nie ma możliwości samodzielnego transportu kota ▪ realizacja zgłoszeń od społecznych opiekunów kotów wolno żyjących o pozostawieniu kociąt bez widocznej opieki kotki, gdy społeczny opiekun nie ma możliwości samodzielnego ich transportu